

A XVI. sz. magyar irodalom alkotásai (panegyricusok, epithalamiomok, széphistóriák stb.) már a XV. században is virágoztak. Míg a XVI. század irodalmi emlékeinek nyelve magyar, addig a XV. századé az európai közízlésnek megfelelően — latin. Ha nyelvük különböző is, végeredményében valamennyiükben ugyanaz a magyar szellem munkálkodik. (L. Főgelnek akadémiai székfoglalóját, továbbá Berczeli A. Károly fordítását: Magyar költő magyarul: Janus Pannonius, Főgel előszavával).

A *Magyar Irodalmi Ritkaságok* reneszánszfüzete csak izelítő.

Folytatni kell e tárgykört legalább két füzetben. Úgy, mint Péterffyvel is. Folytatni kell olyan szemelvények közzétételével, amelyekben leginkább felragyog a humanista stíluseszmény, a «maior stílus».

Hol mutatkozik meg, hol kristályosodik ki leginkább minden irodalom formája? Költészetében. Föltétlenül hozni kell a magyar reneszánsz költői termékeit is.

A jelen füzetnek az a cikke, mely a Virtualis Magyarországról szól, igen jól van összefoglalva, de jelen formájában — azt hiszem — nagyon is tudományos. Sok olvasottságot tételez fel az olvasó részéről.

Örömmel üdvözöljük e kitűnő füzetet és várjuk a magyar reneszánsz költői termékeinek bemutatását.

Főgel Sándor.

Stadler Frieda: Valaki vár engem.

Valaki vár engem . . . ez a kedves, szelíd mondat súlyos, felelősségteljes szimbolumá nő Stadler Frieda kezében; szimboluma a lány, az asszony, az ember valahová való tartozásának. Valaki vár engem: az élettárs, az embertárs, az Isten! Nem vagyok soha egyedül, mert valaki az élet minden pillanatában várja tőlem a

segítést, a figyelmet, a szeretetet. Fiatal lányok felé induló friss, tiszta szavak ezek, de nincs az az asszony, aki ne tanulhatna belőle modern élet-szemléletet krisztusi alapon.

Ami az egész könyvet kiemeli és külön helyre állítja, az nemcsak közvetlensége, amely szavainak tanítói, nevelői élet oly simára csiszolja, hogy csak a lélek hat és sugárzik minden mondatából és hogy az élet minden vonalán végigfutó, halk, finom kézmozdulata sokkal mélyebb dolgokra mutat, mint mások keze — nemcsak ez teszi egyedülállóvá a mai irodalomban — hanem teljesen modern fölfogása is. Szegény modern lány, de sokat szídnak és kínoznak téged, mert más vagy, gyökeresen más, mint néhány évtized előtt! De Stadler Frieda egyetlen egyszer sem mondja ezt, sőt, rámutat minden modern áramlatban rejtőző értékre. A mai élet minden megnyilvánulásához megértő kézzel nyúl; a család semmivel se helyettesíthető gyönyörűségét első helyre teszi ugyan, de nem küldi vissza, csak vissza a háztartásba az asszonyt, hanem rámutat mindarra a helyre, — ó nagyon sok van — ahol az asszonyi munka nélkülözhetetlen, ahol a különleges női idegzet, adottság, lelkület a legjobban hasznosítható. Ne oda törekedjenek, ahol csak «pótférfiak», hanem oda, ahol épen, mert nők, női tulajdonságaik miatt nem pótolhatók. Stadler Frieda könyve élő könyv és a föléje hajló leányszemek szebb és igazabb tükörbe nem tekinthetnek, mint amikor ebben keresik a jövőjüket formáló tiszta, nemes irányelveket.

Nagy Méda.

Moravék Endre: Nagymagyarország nemzetiségei. (Kincsestár 4. *Magyar Szemle Társaság* kiadása.)

A könyv aktualitása vitán felül áll. Magyarország feldaraboltságá-